

LIGJ
Nr. 106/2023

PËR DISA SHTESA DHE NDRYSHIME NË LIGJIN NR. 8891, DATË 2.5.2002, “PËR ORGANIZIMIN DHE FUNKSIONIMIN E KOMISIONEVE HETIMORE TË KUVENDIT”

Në mbështetje të neneve 78 dhe 81, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e një deputeteje,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Në ligjin nr. 8891, datë 2.5.2002, “Për organizimin dhe funksionimin e komisioneve hetimore të Kuvendit”, bëhen këto shtesa dhe ndryshime:

Neni 1

Në nenin 2 të ligjit bëhen ndryshimet e mëposhtme:

1. Pika 1 e nenit 2 të ligjit ndryshohet si më poshtë:

“1. “Komision hetimor” është komisioni i ngritur sipas pikës 2 të nenit 77 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe që vepron sipas procedurës së parashikuar në këtë ligj.”.

2. Pas pikës 1 shtohet pika 1/1 me këtë përmbajtje:

“1/1. “Çështje e veçantë” është ajo çështje që hetohet në aspektin e kontrollit dhe zbatimit të ligjeve, të njohjes dhe verifikimit në thellësi të një fenomeni, ngjarjeje apo veprimtarie dhe që nxit iniciativa për propozime, amendime apo miratime ligjesh, me qëllim parandalimin e fenomeneve negative për shoqërinë dhe shtetin, si dhe nxjerrjen e përgjegjësiwe institucionale.”.

3. Pika 6 e nenit 2 ndryshohet si më poshtë:

“6. “Ekspert ligjor” është personi me njohuri të konsoliduara në fushën e hetimit, që zgjidhet dhe shkarkohet me një shumicë prej 2/3 të anëtarëve të komisionit.”.

Neni 2

Pika 1 e nenit 3 ndryshohet si më poshtë:

“1. Komisionet hetimore të Kuvendit krijohen për të hetuar çështje të veçanta sipas pikës 2 të nenit 77 të Kushtetutës. Komisionet hetimore janë mjet efektiv kontrolli që veprojnë vetëm brenda hapësirës kontrolluese të parlamentit e të lidhura në mënyrë funksionale me pushtetin e ligjvënësit.”.

Neni 3

Në nenin 4 të ligjit bëhen ndryshimet e mëposhtme:

“1. Komisionet hetimore të Kuvendit ngrihen dhe funksionojnë mbi bazën e parimeve kushtetuese dhe rregullave të përcaktuara në këtë ligj si më poshtë:

- a) parimi i ndarjes dhe balancimit të pushteteve;
 - b) parimi për një proces të rregullt ligjor;
 - c) parimi i prezumimit të pafajësisë;
 - d) parimi i paanshmërisë dhe i respektimit të jetës private të individit.”.
3. Në fund të pikës 2 hiqet shprehja “për aq sa ky ligj nuk parashikon ndryshe”.

4. Pika 4 shfuqizohet.

5. Në pikën 5 dhe kudo në ligj pas fjalëve “Prokuror i Përgjithshëm” shtohen fjalët “/Drejtues i Prokurorisë së Posaçme”.

Neni 4

Në pikën 1 të nenit 5 fjalja e tretë riformulohet si më poshtë:

“Kuvendi është i detyruar të miratojë ngritjen e komisionit kur objekti i hetimit respekton parimet dhe standardet kushtetuese si më poshtë:

- a) çështja duhet të ketë të bëjë me funksionin ligjvënës dhe funksione të tjera të Kuvendit;
- b) objekti i hetimit duhet të fokusohet në çështje ose në subjekte konkrete;
- c) duhet të ekzistojnë të dhëna ose indicie të mjaftueshme për ekzistencën e çështjes për të cilën kërkohet ngritja e komisionit hetimor.”.

Neni 5

Në nenin 7 të ligjit dhe kudo në ligj fjalët “Byroja e Kuvendit/Byronë e Kuvendit” zëvendësohen me fjalët “Konferenca e Kryetarëve/Konferencën e Kryetarëve”.

Neni 6

1. Në pikën 1 të nenit 12 të ligjit shprehja “dhe/ose me autorizim të tij” zëvendësohet me shprehjen “dhe në mungesë ose pamundësi të tij”.

2. Në fund të pikës 2 të nenit 12 shtohet fjalja:

“Drejtuesi i mbledhjes së komisionit zbaton rregullat për masat disiplinore të parashikuara në Rregullore dhe Kodin e Sjelljes së Deputetëve.”.

3. Pika 3 e nenit 12 riformulohet si më poshtë:

“3. Mbledhjet e komisionit si rregull janë të hapura. Komisioni hetimor me vendim të ndërmjetëm përjashton publikun nga mbledhjet e tij nëse:

- a) duhet t’u referohen fakteve që kanë të bëjnë me jetën personale të dëshmitarëve ose të palëve të treta;
- b) kur rrezikohet jeta, shëndeti dhe liria e dëshmitarit ose personit të lidhur me të;
- c) kur bëhen referenca për një sekret tregtar, të klasifikuar si informacion “sekret”;
- d) kur publiciteti mund të sjellë përhapjen e të dhënave që duhet të mbahen sekret në interes të shtetit.”.

4. Pas pikës 3 shtohet pika 3/1 me këtë përmbajtje:

“3/1. Kryetari i komisionit informon personat që marrin pjesë në mbledhjen e zhvilluar me dyer të mbyllura për detyrimin që kanë për të ruajtur konfidencial informacionin e mësuar në mbledhje.”.

Neni 7

1. Pika 4 e nenit 13 riformulohet si më poshtë:

“4. Vendimmarrja e lidhur me provat realizohet me vendim të ndërmjetëm të shumicës së anëtarëve që kërkon kjo lloj vendimmarrje.”

2. Pas pikës 4 shtohet pika 5 me këtë përmbajtje:

“5. Kërkesa për pyetjen e dëshmitarëve ose marrjen e provave të tjera, pasi ka filluar shqyrtimi, mund të ngrihet nga çdo anëtar komisioni dhe pranohet me vendim të ndërmjetëm të komisionit. Hetimi fillon me marrjen e provave të kërkuara nga grupi nismëtar i komisionit dhe vazhdon me marrjen e provave që kërkohen nga grupimi tjetër jonismëtar.”.

Neni 8

1. Pikat 1 dhe 2 të nenit 15 të ligjit riformulohen si më poshtë:

“1. Pas njohjes me objektin e çështjes që do të hetohet, komisioni nëpërmjet ekspertit ligjor/ekspertëve ligjorë, të zgjedhur nga 2/3 e anëtarëve të komisionit, mbledh të dhëna për çështjen. Të dhënat mund të jenë informacione zyrtare dhe jozyrtare, por që njihen publikisht.

2. Eksperti ligjor/ekspertët ligjorë ia raportojnë gjetjet e tyre me shkrim dhe verbalisht komisionit si dhe propozojnë planin e hetimeve. Eksperti ligjor/ekspertët ligjorë ndalohen të bëjnë deklaratë publike mbi gjetjet.”.

2. Në pikën 3 pas shprehjes “për çështjen” shtohen fjalët “nga eksperti ligjor/ekspertët ligjorë” dhe pas fjalëve “planin e hetimeve” shtohen fjalët “sipas propozimeve të ekspertëve”.

Neni 9

1. Pas pikës 1 të nenit 16 shtohen pika 1/1 dhe pika 1/2 me këtë përmbajtje:

“1/1. Dëshmitari nuk duhet të dëshmojë për çka flitet në publik dhe as të shprehë vlerësime personale, me përjashtim të rasteve kur ato nuk mund të ndahen nga dëshmia për faktet.

1/2. Për pyetjen si dëshmitarë të personave që janë thirrur ose do të thirren nga organi i prokurorisë/gjykatës për procesin penal të lidhur eventualisht me çështjen objekt hetimi, komisioni merr leje paraprakisht nga prokuroria ose gjykata ku ndodhen aktet për objektin dhe kufijtë e dëshmisë.”.

2. Pas pikës 2 të nenit 16 shtohen pika 2/1 deri në pikën 2/5 me këtë përmbajtje:

“2/1. Pyetja e dëshmitarëve si rregull bëhet individualisht dhe pa praninë e dëshmitarëve të tjerë që do të pyeten më vonë.

2/2. Çdo dëshmitar, përpara se të pyetet, informohet për çështjen për të cilën i kërkohet të dëshmojë, për të drejtat e tij ligjore dhe për pasojat ligjore të mosparaqitjes.

2/3. Dëshmitarët kanë të drejtë të kërkojnë ndihmën e një mbrojtësi ligjor të zgjedhur prej tyre për seancën dëgjimore. Çdo dëshmitari i jepet mundësia e një deklaratë paraprake të kontekstualizuar lidhur me objektin e pyetjes.

2/4. Dëshmitarët mund të refuzojnë të japin informacion në përgjigje të pyetjeve që u drejtohen, nëse përgjigjja e këtyre pyetjeve do t’i ekspozonte ata ose personat e lidhur me ta ndaj rrezikut të hetimit sipas një procesi të rregullt ligjor.

2/5. Pyetja e çdo dëshmitari respekton për aq sa është e mundur rregullat e parashikuara në nenin 95 të Rregullores së Kuvendit.”.

Neni 10

Pika 2 e nenit 24 të ligjit shfuqizohet.

Neni 11

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Miraturar në datën 21.12.2023.

Shpallur me dekretin nr. 15, datë 18.1.2024, të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bajram Begaj.